

Tanja Kragujević

PISMO NA KOŽI

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK
MMVIII

Ti mala bela ružo

Opet putuješ predelima
gde niko nije raskrčio sneg
nit vozačka okna umio
brisačima kedrovih grana

Do ti sama

Smehom u tankom grlu
i preletima odavde
onamo

I opet nazad

Sasvim nekim
drugim putem
otuda

Dok ovo zapisujem
vreme je nago
Bez ičeg pripisanog
sa ove ili sa one strane

Kao lice nad vežbankom tišine
sa kojeg je ruka sklonila kosu
uzdigav je do ruže na potiljku

I nešto malo
poput vrška olovke ili krede
pa i samog onog lica
umivenog odrazom na papiru

dok zapliću jezici tabora
u metežu i paljbi
ovo i ono dobacujući

ni od čega je salivena
čista odbrana vremena

Jer nago je dete ljubavi
u staklenoj kaplji
Na letnjem suncu

Nago je i dete
što trči drumom
ispresecanim napravama
za brisanje ljubavi

A ispod svoje
nepostojeće kože
nag je i anđeo

Rumen I rasplakan
Nad otvorenom
kutijom božijih darova

Malen je manastir

Nasmešen
u osmejku oblaka

Na snežnom putu
što ga u prozirnu ruku
pod svetiljčicu
u mladi Tek zamišljen
šljivin cvet sklanja

Dok grme pozorišna nebesa
sa nametljivcima
I svim onim vannebeskim
izvođačima besa I jada

I zapečaćen zlatni rog
i u tajnost povučena zlatna ložnica
u jednom trenu spoznaju
simetriju praznine

Kad izleti nasumični anđeo
u razmrvljenim tonovima milonge

Bol kao i strast I rastvorena
breskva na postelji
I priručnik boje lososa
za razliku od slike reči u tekstu
celina je Zaposeda grudi
trbuh i udove Vlasi i nokte

Najednom I posve odvojeno

Dolazi mi stablo
u zimskim suzama

Ne zavodi ga lampa
svetlosti spretno razmeštene
u oknima praznine

Ni brava od cimeta
Ni okna od zvezda
na modrom svodu
od studeni što zvone

Pružna mi male makaze
Davno izgubljene
među kućnim predmetima

Ne bih li od tankog
tek nakupljenog srebra
iskrojila njegov odraz

Isto takvo
zimsko stablo u suzama
Ledenu oluju izbeglu
sigurnosnim sazveždima
Nagu i razuzdanu

Kao ples
dva zimska stabla
u meni

Ničija zemlja su aerodromi

Sjajna postrojenja
za ukrštanje puteva
Gde ugledah te prvi put

I zaboravih u letu
U oblačnoj pometnji

Izmešana sa drugim bićima
ravnim vazduhu Prozirnim
I bez teže Kakva i ja bejah
Tu u ničijem vremenu

A koji tren potom setih te se
Na tlu U pustoj zemlji

Istinski nevidljiva
U mnoštvu Bez ikog Igde

Zvonko i nago je ovo jutro
Stvoreno da nas presretne
u veselom lovištu
Na staklenom polju

U Hotelu sedam duša

Gde odbacuješ ranac
I opirući se vetru otvaraš beležnicu
Kao u snu nastojeći
da malo tek nastalo nešto
naslikaš pričom o dabrovima
jesetri i krpljama za sneg

Koristiš pri tom голу istinu vida
Gipkost vina u krvnim sudovima
I zimsko sunce

Moj smeh i nevericu

I oba para razdraganih
naših ruku Istovremeno

Majstor si ti što svlačiš ovaj grm
čineći me skupljačem latica
nepostojećeg zbira

Bezglavi vozač patafizičkog točka
što neprekidno uvećeva obmanu
Znanje boja neusaglasivih
sa etrom suštine

Poigravaš se čas jednim
čas drugim uglom ćutnje
u obliku moje sobe
Nagim i razbludelim trnom
što raste Otiskujući me
do poslednje odaje ugljena

Gde srce udara meko
u azilu dečjih duša Obnevidelo
među belim posteljama
Kao leptir u snegu

Ne boj se

Mala odsustva primi
sa malim osmesima
Velika shvati kao i mala

Inače se sva porodica
prirodnih uzdaha
može naći zastakljena
u citadelama visine

Gde nikog nema I ničeg

Sem stakla iste takve
konusne pene Smišljene
za dom ozloglašenog stršljena

Misli o povratnoj snazi
malenkosti Radi koje
naginjem se Kao badem drvo

Mašajući se govornih oblika
koje načinih uz kućne poslove
i ironične opaske vina
Tako da nalikuju delima ljubavi
i slikama od bademovih latica
koje u predelima nage hladnoće

nosimo umesto potkošulja
i mesečinastih rukavica

Dok mirišu sneg
i tek minule stopice u snegu
Osporavajući uzgred i bez mnogo buke
primere neostvarivosti velikog
U gotovo nevidljivom
svetu malenkosti

U pratnji neprobojnih vetrova
ovde bez sumnje silazi Onaj
koji je samoga sebe izmislio

Ponesen poslovima daljeg
i neprekidnog izmišljanja
evo ga na prestolu Na mestu
zvanom Nebeske stolice

Caruje Ne primećujući
sićušne stope nas
koji se tu uspesmo
U odeći od perja
U snežnim cipelama

Dajući sve od sebe ne bismo li
koristeći se malim
kontaktnim sočivima
sićušnim porama primakli
tačke obavijene oblacima
što susreću se pokatkad
još samo u našim zamislama
Ili među golubijastim
dečijim veđama

Kao pega savršenstva što uistinu
nigde se nije primila

Il sunčev dijamant Vidljiv
tek u trenu potpunog pomračenja

Zaobilazim prodavnicu
sa dnevnim vestima
Divlje su i posve noćne
dnevne vesti

Jednako kao i one večne
iz razgovora sa demonima
koje i inače ne možeš izbeći

Dok svaka te reč spira
Kao u zagušljivoj kupaoni
malo preostalo ništa zavaravajući
bujnim oblicima govorne pene

Tihom poštom

I drugim spravama
za krojenje gladnih odela

Ova žena
što na peronu oprezno gazi
grančice plavog mraza
ulazeći u voz koji pristize u stanicu

mogla bih biti ja

U poslednjem vagonu
sred zamrljanih prozorskih prizora
dok rastvara cvetni pled
i smeši se lišcu snežnog cveta
na krilima

trudeći se da u isti mah
zapodene razgovor s tobom
koji ovom železnicom ne putuješ prvi put
i svakako ne samo u njenim snovima

već kao neko ko mirisom dima i kalaja
odavno već po nalogu snežnih zanata
umešno podešava ono
što sa snovima zbivaće se i sutra
i odrazom tog istog znanja u slikama
iza prozirnog imena
mog grada od stakla
vidi i mene

gde pravcem iz tvojih misli
trčeći uz trake plavog mraza
u ovom času već sasvim sigurno
mašam se ručke od inja

Na vratima voza
što u maglenoj večnosti
tek jednog mog dana sata i trena
prolazi kroz ovu stanicu

Vunena u snegu
više puta obmotana spoljašnjost
nas što unutar nje boravimo
daruje kuckanjem čaša
od brezove kore

Smelim iskorakom
plamička u lampi

Poštuje neizvesne nizove
pokreta o kojima razmišljamo
kao o nečemu što će uslediti
u šapatu vina il drugoj nemarnosti
koje se dosetimo

Ne dotičući se kutije reči

Milujućí hrbat zatišja
sa dva sijamska žada u krilu

Kao da se kunić
u mekim svojim godinama
sa snegom uvukao
Tu U rani mrak

Još maločas
u sobu unesoh glas
Ružu iz šipražja

A ispod zatvorenih vrata
sada mi pristižu stranice
koje ispisuješ za svojim stolom
Svojom rukom

Njihova mala svetlost
udara mi u lice

Kao stid i čuđenje

što neko za doručkom još
zaljubljen u mene
i predmet svog pisanja
podjednako
može promeniti boju očiju
i bez ičijeg uvida otići

Tako daleko

Čovek sa imenom Ang Li
nasmješeh i nadaren
u pisanju knjiga u slikama
što pretapaju se
u venčiče poljskih trava
pohodi nas
u našim vetrovitim gradovima

Uz njega su drevni učitelji
prestrašeni papirnom svetkovinom
i posvuda rasejanim
grančicama lažnog čaja

Gledaju nas tronuto
tako iskreno izokrenute
u preokrenutom prostoru
i bešumno se povlače
u duboku starost

Ne dotiču oboren suncobran
Ne spuštaju sa svoda lotos
u kome još titra slabašna
i ako ćemo iskreno
polupijana svetiljčica

A ona koja prepisuje
vaše književne sveske
Učitelju Gde je

Do maločas bila je tu

Evo njene karnevalske maske
od sitnog mesečevog kamena
na anisovoj stabljičici
Bez koje ne bih mogao izmisliti
sve ove oblike vernosti
neverstvu traganja
za prirodnim mirisima
suštine

Gospodin sa imenom Majk Li
onaj gospodin Li rođen u Lankšajru
što naša predgrađa poznaje kao svoj džep
mada ne kupuje redovno kino-ulaznice
ne odlazi na privatne zabave
niti noćiva kraj zajedničkog kazana
na zavejanom uglu

Taj gospodin dakle posebno ističe
kako sve je u vezi sa nečim drugim
što možete očekivati od usijanih glava
od poledice od naopako spojenih
krajeva priče od lažnih pasoša

Pokazuje fotografije precepljene na pola
držač izgubljenih ključeva kutiju
s nagorelim pismima iskidane trake
škrinju trostrukog dna

I na sve to Kao na prtljag
otkazanih putovanja
koji neko čeka Zabravljen
u nadi od stakla
gleda sa toliko ah toliko
ljubavničke tuge

Gospodin taj i taj
znate ga već
Čuven po svom tankom alatu
i prozirnomo skalpelu
kojim barata pri rezidbi
nepokornih grana što briznu
iz njegovih besprekornih
celuloidnih slika

jednako bi o jagodama

Dok mene muči
bliska krv plavog mraza
Nalik kupinama

Otključana metafora
u koju upisan je i moj dah

Kapija neuzvratnosti
U senkama nedodirljivog inja

Sićušne i nage su zvezde
kojima mi se obraćaš

Kucnu se i zapletu
u snegovitim sazveždima
zanemarujući u jedan tren
sve druge slučajnosti sa tvojih usana

Ispijam ih osmejkom
od tanka leda

Kao meko ništa što nas čini
obasjano farovima
celih naših figura iznutra

Kao jasnost koju neko iznenada
prizove iz snežne nesvestice
Da ništa drugo ne bude
do najtiša od svetlosti tišine

Vreme je malih svetkovina

U rukama joj maleni
beli kolač

Za petama
celo bogovetno jutro

U plamenu je devojčica

I njena lopta na puteljku
poskakuje Čas za ovim
Čas onim njenim plamičkom

Niko nije doneo takvu odluku
Niko nije jasno saopštio takvu kaznu

Niti se pak iko sa tim ikada saglasio

A ipak pljušti Pada li Pada

Sramežljiv je Stvoritelj uzdaha
Čudljiv i povučen

Dopušta nam da gorko
i gordo zaplačemo
S vremena na vreme

Jednom U razmaku
od dvadeset i jednog veka

Nikako nam
ne objašnjavajući
zašto

Čovek po imenu Ristović
kažiprstom na kome se presijava
maleni biserni naprstak
kucka po aktima od srebra

Kao od šale veli on
sve ovo može postati
jastuk od trava

Ako preokreneš
redosled misli i rečenica
smerom kojim se susreću
odlomci razgovora
iz nenapisanih knjiga

Ili ako prihvatiš oblike
što lebde u ruci dečaka

Štaviše i samu tu ruku
u kojoj je igra ostavila
zaboravljenu
svoju stvarnu moć

Neka dvojica tražiše jednom
pisaljku u nepoznatoj šumi

Prvi je nađe
i ne kazujući ništa
ponese kući

Krišom ureza u nju svoje ime
a ona mu ne prigovori
smatrajući se i dalje izgubljenom
u šumi u kojoj je pronađena

Drugi takođe nađe pisaljku
ne manje stvarnu
od svih drugih stvarnih predmeta
kao i od želje svoga pronalazača

No načiniv njome
nekoliko prostih poteza
nikako je ne mogade iščupati
iz odraza na papiru

Kao ni iz ubrzanih i nagih
otkucaja šume
Sred svog u osnovi
posve običnog ljudskog srca

Ali kako da znam
ko ste zapravo vi
što mi se obraćate upravo sad
usred ovih zamršenih poslova

Izdajete se za nekog
koga poznajem iz sanjarija
pod imenom Hijeronimus

Imate veoma tamne okrugle
nozdrve poput tunela
kakve ne viđam često
u poznatim mi rečnicima

Kažete da biste voleli da vidite
kako milujem nožni gležanj
uobražavajući da ste vi
ta moja ruka ta voda
u kupatilu punom pare i opsena

A onda opet zvonite u nedoba
na način na koji zvoni na uzbunu
ona koja bane iz susedstva
pitajući šta će mi te strašne
nepouzidane reči
kad je ona upravo prigrabila
prava na stvarnost i zahteva
da je podelimo

Govori mi Ovo je svila
Opipaj samo Sav govor
Sva svila Ja sam

Složit ćete se
Ipak je to previše

Pogotovo u ovom času
kad se moram okrenuti
najvrelijoj alatki
sred najhladnijih
dana navike

Pognute je glave
Amfibijskog vrata

Drži se puteljka od sitnih
svakodnevnih kamenčića

Odaju je rukavi Okeana priče
I na njima dva mala
plutajuća gnezda

Sa očima boje slačice
i retkih Za sada
neimenovanih zvezda

Priručnici koji tumače
ponašanje vulkana kažu
da lava nije uvek smrtonosna

Spora je
I stoga joj se ipak
može umaći

Sve drugo u vrelini noći
u kojoj spavaš
nalik je lišću od zlata

Sakupljam ga
na obali preplanule krvi

Kao u ogledalu kože

Iz koga nazad ne mogu
povući ni lice ni ruku

Spusti tu srebrnu kašičicu
u srebrnu zdelu

U prazninu koju je obliznula
ne glad već čista
srebrnolika praznina

Dođi da gledamo prvi sneg

Kao da ovlaženim očima
potpisujemo rane radove

Toliko puta izbrisanu
i iznova navejalu
vrelinu duše

Upoznah jednom
rizničara carske palate

Izdavao je retke knjige
sledeći neočekivane pravce
mojih skrivenih pobuda
Pri tom mi je u dlan
uz dubok uzdah utiskivao
znake rumene overe

Nalik malom obrisu
dečijeg poljupca
na papiru

Hodamo u nagim senkama

Brižljivo biramo reči
koje nećemo izreći

Do srži uvučeni u srž senke
ne želimo da išta bude
ostavljeno kradljivcima
što pristižu sa nožićem
i konopcem

Neprekidno tražimo druge senke
sa kojima se sašaptavamo
uz nepostojeću vatru

Dok nežna krv bajki opominje
na privid plamena u našim obrazima
Na vreme lišavanja

Samoće nedodirnite klize
Listak u alejama velikana

Dok ih pod kandelabrom
vezujući im kraj s krajem
u grešci oka ne zaobli vejavica
Uzdižući tron grada iz hladnoće
što raste I snežnu veneciju
iz slepila u koje pada

Tako se za dlaku Svako
iz svog pedlja bulevarskog groblja
Pod istom svetiljčicom
iste večeri izbavimo

nepoznati psić i ja

Mislim na tebe više nego što znaš
govorio je onaj što lutao je i voleo

Jedini donosilac vesti o sebi
zadržan sada u putu

A polazeći da ga nađem
ne zalazim li u nešto više
od onoga što znam

Tamo gde sama vest odlučuje
o novom svoje suštine
pre no što mi to javi

Oglašena hladnoćom
iz koje stiže Udarcem koji nosi

Kao tek prospavana i već utekla
bliskost što iznova se
u protezanju tigraste mačke
na istom praznom mestu svila

Neko je doneo takvu odluku
Neko je jasno saopštio kaznu

Neko se sa tim saglasio

I sada bije Pada li Pada

Ustreljen Sasvim svakidašnje
himenski je cvet u pećini neba

Gde nago raslo je biće
svoj napoj razvodeći
dečijim skloništima
Azilima ruže

Evo ga sad u testamentu
od kalcita U mašti što boli

U strašnim
Posve nefotogeničnim
nepogodama duše

Žar je pod oblakom
Svitac na samrti

Činimo što nam je preostalo
Letači na jeziku himni
ne napuštamo glasove

A zlatne omče se njišu
Među zidovima od crnog leda
U telu pesme Gde kćeri vazduha
padaju sa pokošene vrteške

Grle se pogubljene ruže
I nago gine rublje
na snežnoj žici I žiža u oknu

I okno od papira

Stanujemo u vatri
Na plamenim spratovima
Gde sve prošlo zauvek je nađeno

Jedni druge pohodimo
staklenim liftom Tiho
u sebi odmeravajući
ugarak

Nameštajući na ramenu
ružu od pepela

Ispekoh hleb
na dve hladne opeke
na dva tužna meseca

Zašto tako
pitaju ljubazni preci
iz podunavske doline
balkanskog srpa

Iznenada i u strahu
sred noći oko mene okupljeni
u tankim svojim
borealnim košuljama

Ah eto ljubljani moji
Gostinska i radna soba
ložnica i ostava
prostrelne su mi

I čitav dom neprekidno titra

Na plamenu
jedne jedine sveće

Ne zovi me iz daljine

Tu glomaznu konstrukciju dana
u pozadini tvog glasa
sa užurbanim mehanizmom
nerazumljivog uma iznutra
i granitnim katapultom zvona
suludog bicikliste na izlaznoj trasi
nepoznatog grada

ne može izdržati sklonište
od deset prepletenih prstiju

Ne govori mi ništa
iz plemenitih govornica
obraslih peroreznim ružama

Pucaju i vrište
čase gorke kišnice
i grobnih drevnosti

Bacaju u vene
potomstvo krhotina

Kletvu u knjige
Staklo u seme

Od časova što plamte u oknima
dogorevajući do sićušnog
dečijeg nokta

okrenula je svoje lepo lice

Ne javljaj se
pišem joj prstom
po martovskom snegu
Modrim zrnima
u epruveti užasa
Šačicom rđe
u ranom đurđevku

Drugačije ne mogu
odići ćutnju

Teg sa štita
od jedinog preostalog
lista pelira

Ne šalji mi prijateljska pisma

Danima sam u podrumu
sa mrtvim poštare

Dobar je to čovek
Poznajem ga godinama
Nikada ne bih poželega boljeg

Nemam stoga nijedan razlog
da ne poverujem njegovim
dobrim mrtvim očima
kada u njima ugledam sebe

Itekako mrtvu

Ne kucaj Ne zvoni
Ne šibaj daljinskim vezama
po mojim vratima
i telu

Morala bih podići
ruku iz vatre

Nepodesnu
za oblak tvog lika

Neprikladnu
tvom osmejku

Ruži od papira

Golubovi u lipovom tremu
Dečaci na koturaljkama

Gospe sa blizancima
boje ruže i đurđevka
pod svilom

Gospoda u naklonu
uz savete o potrebi
premazivanja domaćih alatki
i spretnom očuvanju poruge

Cvetni teatar
ljupko zanjihan
kao crtež na koži

A noću razume se
pod jarkim svetlom
svemirskog strelišta

svaki tren ozelenelog života
jedan je premalo

Jedan previše

Latice razaslate
radostima putovanja
Utopljenice u tunelima svrhe

Zadnje malo i moje nešto
zakucavam u kutiju reči

Dok bespilotni višak megabajta
probija zid plača I u visećim kulama
kao mušica u izvrnutoj čaši
bezvazдушna vrhovna strategija vrvi

Da li to uistinu beše
I da li beše davno
ili koji čas pre ove gladi

Tek učini mi se da nas
nepoznati ponudiše
supom od zlatnih iglica

Oblačkom
na zlatnim štapićima

Izlazak i zalazak sunca
doticahu se lako
u oknu dućančića

Kao nad zlatom vode
leđa zaljubljenih delfina

Setim se kako je važno
setiti se lišća

Kao vezivanje koraka
u pismu koračanja

I slaganje fotografija
vrednosnih papira
il čitave fabrike crepa i opeke
oporavljene prirodom uzdača

Toliko važno
kao da milostiv Neko
ponovo nas uzima pod svoje

Sa isto onoliko malo razloga
sa kojih je još ovoga jutra
sve što nam je znano
tako izdašno
i tako bespovratno
razorio

Evo nas na otvorenom polju
Pod otvorenim nebom

Lipovo stablo okrećem
kao sveže obojenu vrtešku
Gradim kuću svetlosti i senki

Pitaju me za ime
njenog idejnog tvorca
zemlju porekla i rok upotrebe
nasmješena dečica

Pod trepavicama od lipovih čaški
lišca su im obluci išarani zlatom
Dok bez i jednog daška vetra
blisko bojama noći lišće veje

I kiše oblutaka naviru
zastirući nam oči Kao snovi
skloništa Nakit pećine

Tvoja odeća moja ljubavi
u predelu grudi neotporna je
na visinsko ubojito zrnevlje
U pasu pak sasvim propustljiva
po pitanju obične ovozemaljske vode
iz običnih ovozemaljskih podruma

Ali u džepovima su ti kamenčići
Bagremova kora i poneki cvetak zove

Umrećemo dakle u igri
Moglo bi se reći siti i srećni

No ako se tome doda zamor
od neprekidnih opasnosti igre
ko bi mogao znati hoćemo li svladati
i onu od bolesti življenja neodvojivu
posve beskonačnu glad

Spavamo obučeni
Do guše u bešumnom šušnju

Ptice iz susedstva
kvadrofonične
u nama su Kao blesak

Vrela plava zvezda
što ničim ne odaje
zamrlu prašinu galaksije

Ni svetlost iza svetlosti
kvazara postojanih

Gnezda od snega
Suzu ispod suze

Onako nepobedivi
ugasiše nam
i poslednje stablo
sa svetiljkama

Govori se
da će onako nevidljivi
zaći po domovima
tražeći od nas
takođe nevidljivo

Stablo porekla

Nago
Sa malenom tokom

I opet jednako nago

U tankim i promrzlim
majušnim sandalama

Kvadrofonične sprave
zvone u zoru

Smrt je u toku
Zovu iz Ceha pesnika

Kako da dođem
Pada sitan sneg
Crne tačke prekomerno rasipa
po otvorenom drumu

Taksistima rastu
krila od leda

Sve je to život
poručuju iz Društva
mrtvih pesnika
Pismo na koži

Kako da ne dođem
S ružom krvi odraslom
na strogo prelomnom
mestu Na mostu

U sunčevom koridoru
U peni U pevnom gestu

Dobro je
što sam Niko

Ništa
ispod trna
što tišti

Ti trgovac trnom umiveni
na mojoj grani

Punim ustima jedeš
moje strašne
urođene plodove

Od kristala
Od krvi i mesa

Bliska dobima sjaja u očaju
Blizanac tvrđave u čeličnim suzama
čovjek sa imenom Ahmatova

kao da čita
naopako ispisanu šifru
u zrcalu od papira

nimalo začuđena
što vidi me nad kutijom
u koju zaključavam reči
bleđa i od poezije
neoporavljena

na svoj način delikatno
i jasno mi svedoči da

*Nestaju sećanja, misli, reči
Na toj vetrometini
Tu se i umetnost čak večna
Goluzdravom čini*

Da biti pesnik isto je
što biti ulična svetiljka Fenjer
Plinsko svetlo i naprstak
iz kojeg vosak veje
slom u zoru

Naga svetlost

Iskustvo pesnika
u mećavi događaja
kojima nikada
neće biti ravnih

Iako od Istog sačini ih
Majstor vremena

I različito
Za sva vremena

Zvečarka je na nebu
Vidim kako nas mrak vidi

U zimovniku za bicikle
kao oblutke bačene u igri
rukom slavljubivog boga

Dečicu usnulu
u umu začetnika snova
Gospe u drhtanju
Jorgovan u mladom
staklenom naumu

I tebe
na klupici od leda
Uz moje rame
od nemoćne vatre

Sjajan trn uperen
ka jednom danu naših života

Krtom od ničeg

Pričaju da će mrak
Snegovi sve nevidljiviji
moja ružo

Ali ja imam tebe
Latice sa neprebrojivim
zagonetkama mirisa

Ti mene u tragu trna
mog pisma od inja
Ljubavi posve ovdašnje

Nalik priči što sebe naziva
svetlošću i tajanstvom
Disanjem na usta i nos
i sve druge hramovne kapije

Što čista je tvorevina čudesnog

Nimalo drugačija
od odbleska telesnog
u vančulnoj i više puta
umnoženoj fikciji čulnosti

Ne lovi me
razjarenim odajama
Ne vezuj navikama kiše

Zar ne vidiš

Viola sam
pod bolnim snegom

Iza svakog stabla
U nepreglednoj šumi
čiji si jedinac

Ponekad tako iznenadno i silno
raspireni plamen vetra u duhu
rastvori čas Popine čas Pesoine
sveske stihova Podvučene
plavom olovčicom Mojom rukom

Sa treskom padaju tomovi
prozračnih leta U odlomcima
nestaje jedan po jedan komad veka

Napolju dakle mlada smrt
u bezbrojnim zrcalima
martovskog snega

Unutra sve drevnija i dublja
ogledala od papira

Majstor malih reči
čini što i Majstor velikih

Naseljava male predmete
citatima velikih
Ispunjavajući ih disanjem
tako da one gotovo neprimetno
saopštavaju svečanost
neuporedive male suštine

I tako uistinu čini sve
Majstor malih reči

Ništa ne čineći

Utrčasmo u prodavnicu drevnosti
I zadihani bez imalo kupovne nade
zatražismo da nam pokažu
tu neobičnu lampu
od raznobojnog stakla

Nalikovala je osi sveta
sa treperavim plešućim entitetima
Posve neusaglašenim i nepokornim
u svojoj raznobolnosti

Kako što ponekad
po batu srca
ovlaš uspavanog okeanom noći
u snovima još uspevamo
prepoznati svet

Ovo je praznik za oboje

Sve je u nama

Jer sve je drugo
iza nas

Razmičem sva svoja mala
slučajna Ja da priđeš
Kad u mnoštvu sebe razaznaš
ono koje bi mi poslao

Uistinu
tek to dvoje potrebno je
ne bismo li
za nepun tren

bili jedno

Silazi iz epidauruma
u ranu zoru Sezarija Evora

Pravo iz arene Ljuljajući se
Ranjena u bok U sveta čula

Otpija okean iz zamrljane čaše
Bez žurbe gradi zalogaj
natopljen grlom od vinskih korala
Arku glasa i tesnace algi
Opojnu zonu talasa Kopno melase

Tamni praznik pesme

Put je uvek san

Tako i čovek poznat pod imenom
Rikardo Espinoza
boravi u mojim snovima

Uverava me da ima više prostora
u onome što uspevaju obujmiti
branitelji nevidljivog
u razvođu potokā i brdskih staza
nego u jednom odlomljenom
škriljcu nepostojane večnosti

Više u praznini trokuta
između raširenih prstiju ruke
nego u stegnutoj šaci

Ko bi to znao bolje od njega
odevenog u marmor džungle
i mantiju s kopčama od puminih zuba

Usamljeni hodač
što sakuplja mreže puteva
od grada Kusko bačene
odjednom u svim pravcima
razvezuje me slovima
rasutim po napukloj koži
Majke svih tragova

I nanovo vezuje
Nesagledivim načinom
kojim Tvorac velikih trenutaka
daruje bistrinu časovniku senki
Grudvi zapaljenih puteva
u mojim snovima

Pesma koju je na dan mog rođenja
ispevao onaj što tolio je glad
gladan sedeći pod uzrelom šljivom

ponavlja se u pesmi onoga
što se bos i zaklonjen
kasnim kestenovim listom
zaputio zbegu od leda

I onoga što se ne tako davno
pod zemlju sklonio od trusnog zraka
lećeći raspršene opne vazduha
blagim kompasom mahovine

Čini se da jedan jedini rat
nikada nije ni prestajao

Ili da nas je od jedne ka drugoj
kestenovoj žetvi odgurkivala pesma

Oduvek nagom rukom pesme

Ne rasipam reč *pepeo*

Nenametljiva je
koliko konačna

I tačna

Tvorac osmejaka
jamačno beše zaljubljen
u brezu

U šušanj
što plot u zlatnu joj senku strese
ne izgubiv pri tom drhtaj
zavistan od vlage tla
godišnjih doba i svih raspoloživih
zlatnih intervala

Te odista zlatno
čini se biće ljubavi

Od zlata tek
još jedna
nagost samo

Biti nikad hvaljen
pisac krhkih redova
o najtajnijim mestima
posve vidljive suštine

Mekog ništa
što blista i ranjava

Isto je što biti čvrsto odan
tankoj i prozirnoj mapi
koju srebrnim šestarom
i ugljenom olovčicom
u mrtvoj duši iznova
među pršljenovima
prašnjavih puteva sastavlja
nepoznati nikad slavljen
obnovitelj karte
Nebeski šetač

Čovek sa imenom Mihalkov
veruje da u brezama bića
živi pojam ljubavi

Izvan domašaja varljivog sunca
i govorne kušnje

Raširenih ruku
poput preosetljivih terazija
usamljenog draguljara
Sred zanemelih predela
tela i senke

Odsustvom reči kazuje
tu jednu reč što vredi
koliko sve

Poznajem taj ključ
u pokretaču motora
Upravljač presvučen drhtanjem
Kao martovskim snegom

I beli put u planine

Klin na kome visi kosa
I proplanak koji ne kosiš

Smoždena na njih pada
noć Plahta sa bedara

Mesečinast život hranjen
ritmom nepismenih planeta
Vlažnost jedra
utopljenog kormilara

Kaplja nagih kapi
među travama

Suze erosove

Kasni novembar
grebe mi usne

Nisi li to
odnekud
ipak ti

Ne mogu te preneti
preko vode
kojoj ne razaznajem obale

Niz reku teku
naplavine od mrtvih ruža
Uzvodno otpor
sile proticanja

Nago je noćno I nago
dnevno biće Dašak
skršenog badema
u koštici smrti

Uistinu
zrak tek samo

Gase se signali opasnosti

Crni potporučnik
podnosi izveštaj crnom poručniku
o novoj crnini

Kako da ti priđem

Potrebno je ogromno
telo za ovu prazninu
Ogromna bestelesnost
za moć zavezanih jezika

Stablo sam sa snežnim zvončićima
u popaljenom polju
Poslednja stanica kristalnih sekundi
Prašnik potopljenih bašti

U uhu nebeskog šaptača
ja sam Niko
Svom silinom dobujem
o pragove ljubavnih čula
Kiša umrlih bogova sam
na pustom putu Ništa

Oproštaj oblutka

Samo mi pričaj
Pričaj mi opet
o Smaragdnoj šumi

U svemu što smo
i pre pričali
nakupio se dragi talog
neispričanog

Beleška o piscu

Tanja Kragujević rođena je 1946. u Senti, pitoresknom gradiću na Tisi, u Vojvodini, na severu Srbije.

Diplomirala je 1970, a magistrirala 1973. na Filološkom fakultetu u Beogradu, na grupi za Opštu književnost sa teorijom književnosti.

Prvu pesničku knjigu objavila je u dvadesetoj godini, u kolekciji "Prva knjiga", jednog od najstarijih i naj-

značajnijih izdavača u Srbiji ("Matica srpska", Novi Sad, 1966.) Od tada je publikovala petnaest pesničkih zbirki, među kojima: Osmejak omčice, Divlji bulevar, Muška srma, Pejzaži nevidljivog, Pismo na koži, Njutnov dremež, Žena od pesme. Autor je sedam knjiga eseja o našoj i prevedenoj poeziji, poslednje objavljene su - Kutija za mesečinu, mali eseji, 2003. i Svirač na vlati trave (eseji o Desimiru Blagojeviću, Milošu Crnjanskom, Vasku Popi, Srbi Mitroviću, Miroljubu Todoroviću i Nikoli Vujičiću), 2006.

Zastupljena je u više antologija savremene srpske poezije u zemlji i inostranstvu. Pesme su joj prevedene na engleski, nemački, španski, mađarski, holandski, bugarski, makedonski, slovenački, ruski, beloruski i esperanto. Dobitnik je značajnih priznanja: za poeziju "Brankove nagrade" i nagrade "Đura Jakšić"; nagrade "Isidora Sekulić" za esejistiku; nagrade "Milan Bogdanović" za književnu kritiku.

Kao urednik jedne od značajnijih izdavačkih kuća u Beogradu kreirala je, devedesetih, nekoliko zapaženih kolekcija dela savremene srpske i svetske književnosti, između ostalog, inicirala prvo publikovanje na srpskom jeziku Izabranih dela Marine Cvetajevе (1990), kao i ediciju Alpha Lyrae posvećenu najznačajnijim imenima moderne svetske poezije, u kojoj su, između ostalih, objavljene pesničke knjige H. L. Borhesa, Filipa Larkina, Silvije Plat, Česlava Miloša, Janisa Ricosa, H. M. Encensbergera, Tadeuša Ruževića, Josifa Brodskog, Vislave Šimborske, Adama Zagajevskog, Čarlsa Simića i drugih. Urednički rad, nakon duže pauze, danas nastavlja kao urednik savremene svetske poezije Arijel, izdavačke kuće Agora, iz Zrenjanina.

Sadržaj

(Ti mala bela ružo)
(Dok ovo zapisujem)
(Jer nago je dete ljubavi)
(Malen je manastir)
(I zapečaćen zlatni rog)
(Dolazi mi stablo)
(Ničija zemlja su aerodromi)
(Zvonko i nago je ovo jutro)
(Majstor si ti što svlačiš ovaj grm)
(Ne boj se)
(U pratnji neprobojnih vetrova)
(Zaobilazim prodavnicu)
(Ova žena)
(Vunena u snegu)
(Još maločas /u sobu unesoh glas)
(Čovek sa imenom Ang Li)
(A ona koja prepisuje)
(Gospodin sa imenom Majk Li)
(Gospodin taj i taj)
(Sićušne i nage su zvezde)
(Vreme je malih svetkovina)
(U plamenu je devojčica)
(Niko nije doneo takvu odluku)
(Sramežljiv je Stvoritelj uzdaha)
(Čovek po imenu Ristović)
(Neka dvojica tražiše jednom)
(Ali kako da znam)
(Pognute je glave)
(Priručnici koji tumače)
(Spusti tu srebrnu kašičicu)
(Upoznah jednom)
(Hodamo u nagim senkama)
(Samoće nedodirnite klize)
(Mislim na tebe više nego što znaš)
(Neko je doneo takvu odluku)
(Ustreljen Sasvim svakidašnje)
(Žar je pod oblakom)

(Stanujemo u vatri)
(Ispekoh hleb)
(Ne zovi me iz daljine)
(Od časova što plamte u oknima)
(Ne šalji mi prijateljska pisma)
(Ne kucaj Ne zvoni)
(Golubovi u lipovom tremu)
(Lattice razaslate)
(Da li to uistinu beše)
(Setim se kako je važno)
(Evo nas na otvorenom polju)
(Tvoja odeća moja ljubavi)
(Spavamo obučeni)
(Onako nepobedivi)
(Kvadrofonične sprave)
(Dobro je /što sam Niko)
(Bliska dobima sjaja u očaju)
(Zvečarka je na nebu)
(Pričaju da će mrak)
(Ne lovi me)
(Ponekad tako iznenadno i silno)
(Majstor malih reči)
(Utrčasmo u prodavnicu drevnosti)
(Ovo je praznik za oboje)
(Razmičem sva svoja mala /slučajna Ja)
(Silazi iz epidauruma)
(Put je uvek san)
(Pesma koju je na dan mog rođenja)
(Ne rasipam reč *pepeo*)
(Tvorac osmejaka)
(Biti nikad hvaljen)
(Čovek sa imenom Mihalkov)
(Poznajem taj ključ)
(Kasni novembar)
(Ne mogu te preneti)
(Gase se signali opasnosti)
(Samo mi pričaj)

O piscu

Obraća se nekom Tanja Kragujević. Može to biti Bog, može biti anđeo, možeš biti i ti. Stišanim rečima, ponekad glasnijim, govori o malim stvarima, ali u kojima ima mesta za ceo svet. Govori o ljudima sa nežnošću, iznosi srce njihovih dela, oštar je njen pogled, a ipak ne boli. Ove pesme su zrenje koje nas želi, ne može bez nas, jer hoće da nam došapne da ne možemo bez njih.

Jovica Aćin

Balkansko književno društvo – Balkanski književni glasnik
www.glasnik.net

Edicija *Poezija*
Tanja Kragujević, Pismo na koži

Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov
Urednik Vesna Denčić

Copyright © by Tanja Kragujević & Rad (2002) & Balkanski književni glasnik – BKG, 2008.

CIP – Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije, Beograd 82

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK, [Elektronski izvor] /
Elektronski časopis. Način dostupa (URL) www.glasnik.net
Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov.
Urednica PDF izdanja Vesna Denčić.
PDF dodatak časopisu.

ISSN 1452-9254 = Balkanski književni glasnik (Online)
COBISS.SR-ID 141175564

BKG 3 / 2008. Sveska 16. PDF SEPARAT
EDICIJA „ČITAJ I DAJ DALJE“

